

ÎNCHEIERE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Mariana Pitic
Maria Ghervas

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Libert-Tur”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Libert-Tur” împotriva Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, Agenția Națională Transport Auto, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Baza de Transport Auto nr. 27” și Societatea cu Răspundere Limitată „Diapavserv”, cu privire la excluderea cursei regulate interraionale Bălți 09:00 – Glodeni 13:05 din programul de transport rutier interraional al Republicii Moldova și retragerea autorizațiilor de transport eliberate operatorului de transport care deservește cursa respectivă,

împotriva deciziei din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Libert-Tur” și s-a menținut hotărârea din 09 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani

c o n s t a t ă :

La 04 iulie 2017 SRL „Libert-Tur” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al RM, Agenția Națională Transport Auto, intervenient accesoriu SA „Baza de Transport Auto nr. 27” cu privire la excluderea cursei regulate interraionale Bălți 09:00 – Glodeni 13:05 din programul de transport rutier interraional al RM și retragerea autorizațiilor de transport eliberate operatorului de transport care deservește cursa respectivă.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la finele lunii martie 2017, în urma studierii orarului curselor regulate interraionale, ce au ca punct de plecare Gara Auto Bălți și a programului de vânzare a biletelor, a fost nedumerit surprins de faptul apariției în orar și în programul de vânzări a biletelor a cursei regulate interraionale Bălți 09.00 - Glodeni 13.05, cu trecere prin localitățile Sadovoe și Iabloana, fapt care afectează nemijlocit drepturile și interesele SRL „Libert-Tur” la deservirea rutei regulate interraionale Bălți - Iabloana.

Astfel, la 06 aprilie 2017 a expediat în adresa Ministerului un demers, prin care a solicitat, în temeiul prevederilor Legii privind accesul la informație, să-i comunice în baza cărui act administrativ al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a fost introdusă cursa regulată interraională Bălți 09.00 -

Glodeni 13.05 în programul de transport rutier interraional al Republicii Moldova.

Prin răspunsul nr.02/5-858 din 27 aprilie 2017 i s-a comunicat că, cursa regulată interraională în cauză a fost introdusă în programul de transport rutier interraional al Republicii Moldova prin ordinul Ministerului nr.192 din 31 decembrie 2014 cu privire la aprobarea programelor rutiere și a listelor operatorilor de transport antrenați la deservirea rutelor/curselor incluse în programele date, cu motivul că cursa dată exista la acel moment în rețeaua veche de rute regulate a Republicii Moldova, fără însă a fi indicat care este acel act administrativ prin care cursa dată figura în rețeaua veche de rute regulate.

Astfel, prin răspunsul menționat i s-a comunicat doar actul de aprobare a programului de transport rutier interraional al Republicii Moldova, cu mențiunea că această cursă deja exista la acel moment, fără a-i comunica prin ce act administrativ s-a deschis și dacă exista o astfel de cursă în program.

În acest sens, reclamantul a apreciat că, cursa regulată interraională Bălți 09.00 - Glodeni 13.05 nu a existat până la momentul când aceasta a început a fi deservită la finele lunii martie 2017 și s-a introdus ulterior în program cu încălcarea legislației în vigoare, sau chiar dacă ar fi existat, respectiv nu s-a efectuat până la finele lunii martie 2017, fapt pentru care pârâții trebuiau să acționeze în modul corespunzător.

La 10 mai 2017 SRL „Libert-Tur” s-a adresat cu cerere prealabilă către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, solicitând excluderea cursei regulate interraională Bălți 09.00 - Glodeni 13.05 din programul de transport rutier interraional al Republicii Moldova, întrucât această cursă este ilegală și afectează drepturile și interesele la deservirea localităților Sadovoe și Iabloana prin ruta regulată interraională Bălți - Iabloana, inclusiv să retragă prin intermediul Agenției Naționale Transport Auto autorizațiile de transport eliberate operatorului de transport care deservește cursa respectivă pentru suspendări.

Ca urmare, Ministerul a expediat cererea prealabilă către Agenția Națională Transport Auto pentru examinare, care la rândul său, la 05 iunie 2017 a remis răspunsul nr. 02/1-1-4433, prin care cererea prealabilă depusă de SRL „Libert-Tur”, în partea retragerii autorizațiilor de transport eliberate operatorului de transport care deservește cursa respectivă pentru suspendări, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Totodată, Agenția Națională Transport Auto a indicat faptul că, cursa dată a fost atribuită spre deservire către SA „Baza de Transport Auto nr. 27”, însă începând cu 23 septembrie 2016, prin ordinul Ministerului nr. 200, cursa dată a început a fi deservită în comun cu operatorul de transport SRL „Diapavserv”, după care Ministerul a emis ordinul nr.167 din 23 mai 2017, prin care a exclus din program de la deservirea cursei date pe primul operator de transport, și anume pe SA „Baza de Transport Auto nr. 27”, pentru motive și circumstanțe necunoscute lui SRL „Libert-Tur”, însă, cu certitudine dacă s-ar verifica acest fapt, s-ar identifica ca motiv nedeservirea cursei, adică admiterea suspendărilor la efectuarea acesteia, motiv care servește temei pentru retragerea autorizației.

Ulterior, a fost recepționat inclusiv și răspunsul din partea Ministerului la cererea prealabilă, prin care s-a adus la cunoștință despre emiterea ordinului nr.167 din 23 mai 2017.

În continuare, reclamantul a notat că, cursa dată nu a existat până la finele lunii martie 2017, ceea ce presupune că a fost deschisă și introdusă în program în cadrul unor circumstanțe ce pun la îndoială corectitudinea Ministerului sau nu a fost

efectuată până atunci, fapt pentru care urma să fie exclusă din program pentru suspendări de către Agenția Națională Transport Auto, în strictă conformitate cu prevederile Codului Transporturilor Rutiere.

Astfel, dat fiind faptul că cursa regulată interraională Bălți 09.00 - Glodeni 13.05 nu a fost efectuată până la finele lunii martie 2017, în calitate sa de autoritate superioară Agenția Națională Transport Auto urma să acționeze conform art. 38 alin. (21) din Codul Transporturilor Rutiere, care prevede că autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional se retrage de către Agenție în următoarele situații: operatorul de transport rutier nu a efectuat lunar cel puțin 10% din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație în decurs de 3 luni consecutive sau nu a efectuat mai mult de 30% din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație în decursul unei luni calendaristice, cu excepția curselor suspendate din cauza stării drumului sau a condițiilor climaterice nesatisfăcătoare, constatate de către organul responsabil de sectorul de drum respectiv.

Drept urmare, dacă totuși cursa respectivă a existat și până la aprobarea programelor de transport rutier în anul 2014 și se execută cu suspendări, ca rezultat organul de resort urma să retragă autorizațiile eliberate pentru deservirea acestora și să o excludă din program din lipsă de necesitate a existenței unei astfel de curse.

În același context, ținând cont de prevederile art. 38 alin. (19) din Codul Transporturilor Rutiere, care statuează că, autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional este un act nominal al operatorului de transport rutier și nu este transferabilă, ceea ce presupune că ruta/cursa nu poate fi deservită de către un alt operator de transport, rezultă cu certitudine că atragerea pentru deservirea în comun a cursei Bălți 09.00 - Glodeni 13.05 a unui alt operator de transport, se prezintă ca o acțiune ilegală egalată cu o vânzare de rute și curse, ceea ce e inadmisibil.

Totodată, reclamantul a subliniat că, SRL „Libert-Tur” este un operator de transport de bună-credință, care deservește cursele regulate interraionale Bălți - Iabloana, iar apariția unor astfel de curse regulate interraionale precum este cursa Bălți - Glodeni 13.05, afectează zilnic activitatea economică pe care o desfășoară de mai mulți ani.

În aceeași conjunctură reclamantul a notat că, cursa regulată interraională Bălți 09.00 - Glodeni 13.05 se suprapune sută la sută cu toate cursele regulate interraionale Bălți - Iabloana deservite de SRL „Libert-Tur”, fiindcă cursa regulată interraională Bălți - Glodeni 13.05 are ca puncte intermediare de trecere inclusiv localitățile Sadovoe și Iabloana, care de altfel se află în orarul de circulație la ruta Bălți - Iabloana deservită de SRL „Libert-Tur”.

În asemenea circumstanțe, reclamantul a solicitat excluderea cursei regulate interraionale Bălți 09.00 - Glodeni 13.05 din programul de transport rutier interraional al Republicii Moldova, întrucât această cursă este ilegală și afectează drepturile și interesele SRL „Libert-Tur” la deservirea localităților Sadovoe și Iabloana prin ruta regulată interraională Bălți - Iabloana și retragerea autorizațiilor de transport eliberate operatorului de transport care deservește cursa respectivă.

Prin încheierea protocolară din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost admisă succesiunea în drepturi, fiind înlocuit Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al Republicii Moldova cu Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova.

Prin încheierea protocolară din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău,

sediul Buiucani SRL „Diapaserv” a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 09 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea, depusă de SRL „Libert-Tur” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al RM, Agenția Națională Transport Auto, intervenient accesoriu SA „Baza de Transport Auto nr. 27” și SRL „Diapavserv”, cu privire la excluderea cursei regulate interraionale Bălți 09:00 – Glodeni 13:05 din programul de transport rutier interraional al RM și retragerea autorizațiilor de transport eliberate operatorului de transport care deservește cursa respectivă, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Libert-Tur” și s-a menținut hotărârea din 09 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 14 ianuarie 2019, prin intermediul oficiului poștal (f.d.182), SRL „Libert-Tur” a declarat recurs împotriva deciziei din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, insistând că, poziția reținută de instanța de apel este neîntemeiată și contradictorie, în disconcordanță cu circumstanțele pricinii, fiind neglijate normele legale.

În acest sens, recurentul a solicitat casarea deciziei din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 09 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea formulată de SRL „Libert-Tur”.

La 14 martie 2019 Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova a depus referință la recursul înaintat de SRL „Libert-Tur”, prin care a solicitat declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

La 19 martie 2019 Agenția Națională Transport Auto a depus referință la recursul înaintat de SRL „Libert-Tur”, solicitând respingerea acestuia ca nefondat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 septembrie 2018, iar recursul a fost depus la 14 ianuarie 2019.

În baza înscrisurilor anexate la materialele cauzei, Colegiul conchide că decizia contestată a fost expediată la 01 noiembrie 2018 (f.d. 169), dar date care ar confirma recepționarea acesteia, de către participanții la proces, lipsesc la materialele dosarului.

În acest sens CtEDO a admis faptul că instituirea unor termene pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea a unei bune administrări a justiției, cu condiția ca impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la grefa instanței care a pronunțat-o este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se consideră că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Libert-Tur”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul

de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Libert-Tur”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Libert-Tur se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Mariana Pitic

Maria Ghervas